

На основу члана 12. Статута Удружења средњих школа подручја радахемија, неметали и графичарствои подручја рада геологија, рударство и металургија, Скупштина Удружења, на седници одржаној дана 28. 02. 2023. године донела је

**ПРАВИЛНИК О ПРОПОЗИЦИЈАМА
РЕПУБЛИЧКОГ ТАКМИЧЕЊА УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА ЗА ПОДРУЧЈЕ
РАДА ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО ЗА ГРУПУ ХЕМИЈАИ ЗА
ГРУПУ ГРАФИЧАРСТВО**

I ОПШТЕОДРЕДБЕ

Члан 1

Правилником о републичком такмичењу ученика средњих школа за подручје рада хемија, неметали и графичарство, за групу хемија и за групу графичарство(у даљем тексту: Правилник) уређују се циљ и задаци, организација и награђивање; финансирање; праћење и извештавање о одржаним такмичењима; права, обавезе и одговорности учесника у спровођењу републичког такмичења у сарадњи са Министарством просвете(у даљем тексту: Министарство).

Члан 2.

Такмичење је ваннаставна активност која се организује у циљу вредновања ирангирања знања, умења и вештина ученика из предмета, односно области предмета.

Организаторе такмичења одређује Министарство календаром такмичења за сваку школску годину, који се објављује у „Службеном гласнику РС“-„Просветном гласнику“, а на основу предлога Удружења.

II ЦИЉ И ЗАДАЦИ ТАКМИЧЕЊА

Члан 3.

Циљеви такмичења су:

- афирмација образовно-васпитног рада, постигнућа ученика и подизање квалитета образовања;
- афирмација хемије и графичарства као науке и наставних предмета;
- афирмација хемијско-технолошке групе предмета, као и групе предмета из графичарства;
- подстицање ученика на самостално проналажње различитих информација коришћењем уџбеника хемије, и уџбеника из графичарства научно-популарне и научне литературе којима ће проширивати и продубљивати своја знања и користити их у даљем образовању и самообразовању;
- развијање начина мишљења који је заснован на повезаности и међуусловљености хемијских појава, техничко - технолошких процеса у графичарству и процеса у простору и времену;
- допринос развоју научне склоности и истраживачке активности ученика.

Задаци такмичења су:

- Вредновање нивоа стечених знања, умења, вештина и способности ученика;
- Рангирање нивоа постигнућа ученика.

III ОРГАНИЗАЦИЈА ТАКМИЧЕЊА

Члан 4.

Такмичење ученика у подручју рада хемија, неметали и графичарство, за групу хемија и за групу графичарство, организује се за територију Републике Србије, сваке школске године, под називом Републичко такмичење ученика средњих стручних школа подручја рада хемија, неметали и графичарство за групе:

- хемија и

- графичарство

Организатор републичког такмичења ученика средњих школа подручја рада хемија, неметали за групу хемија и за групу графичарство је Удружење средњих школа подручја рада хемија, неметали и графичарство и подручја рада геологија, рударство и

металургија (у даљем тексту: Удружење) у сарадњи са Министарством, Заводом за унапређивање образовања и васпитања и Школом – домаћином.

Време одржавања такмичења и Школу-домаћина организатора републичког такмичења утврђује Управни одбор Удружења, до 15. јуна у текућој години за наредну школску годину.

Школа домаћин-организатор такмичења подноси Министарству захтев за спровођење такмичења до 15. јула текуће године за наредну школску годину.

Члан 5.

Такмичење се организује из наставних предмета за групу хемија:

- Општа и неорганска хемија;
- Хемијска технологија.

Такмичењеза групу хемијасе организује уколико буде најмање пет пријављених екипа по наставном предмету – области.

Теоријски део такмичења за групу графичарство организује се из следећих наставних предмета:

- Основи графичке технике;
- Графичко обликовање и писмо;
- Технологије графичког материјала;
- Технологија образовног профила;
- Технологија дигиталне графике;
- Интернет програмирање;
- Визуелне комуникације;
- Технологија интернет обликовања.

Практични део такмичења (израда практичног задатака) за групу графичарство организује се за следеће образовне профиле:

- Фотограф;
- Техничар за обликовање графичких производа;
- Техничар за графичку припрему;
- Техничар штампе;
- Техничар графичке дораде;
- Техничар за дигиталну графику и интернет обликовање.

Такмичење се организује уколико буде најмање три пријављене екипе по образовном профилу. У изузетним случајевима могу учествовати и по две пријављене екипе и тада се рангирање врши појединачно, без екипног рангирања за тај образовни профил. Могуће је учешће пријављених екипа у тзв. ревијалном делу републичког такмичења без могућности рангирања (нпр. екипе/школе гостију из иностранства – са којима је нека од школа учесница остварила сарадњу и/или екипе/школе у чијем саставу су ученици другог разреда тог образовног профила).

Такмичење се спроводи у складу са програмом којим организатор одређује садржај, организацију, начин припреме, методолошка упутства, програмске задатке.

Школу на републичком такмичењу представља екипа од два најбоље рангирана ученика са школског такмичења из сваке области или један ученик најбоље рангиран са школског такмичења из сваке области у ванредним околностима и немогућности услова.

У случају да на школском такмичењу два или више ученика остваре исти број поена, школе ће одредити критеријум за избор представника.

Организациони одбор

Члан 6.

Школа домаћин-организатор такмичења именује самостално Организациони одбор. Организациони одбор чине представници школе домаћина-организатора такмичења, представници Министарства, Завода за унапређивање образовања и васпитања, јединице локалне самоуправе и социјални партнери (компанија, предузеће...).

Задаци организационог одбора су да:

- именује Централну републичку комисију за реализацију такмичења;
- именује Комисију за шифровање и дешифровање такмичарских задатака;
- именује Комисију за преглед и оцену тестова;
- именује Комисију за израду кључа;
- Именује комисију за преглед и оцену практичног рада;
- достави школама учесницама у „Првом саопштењу о републичком такмичењу“ Програм такмичења, пријавни лист за учеснике такмичења, пријавни лист за

наставнике, основна упутства најкасније 20 дана пре термина утврђеног за реализацију републичког такмичења;

- достави дежурним наставницима 30 минута пред почетак такмичења поред збирки (нерешених) такмичарских задатака и припремљене велике и мале коверте и идентификационе картице

Члан 7.

Пријаве учесника такмичења подносе искључиво школе, до термина који одреди школа-домаћин организатор такмичења, на адресу школе домаћина-организатора такмичења најкасније 15 дана пре почетка такмичења.

У пријавама учесника такмичења пријављује се и замене најкасније пет (5) дана пре почетка такмичења, осим у случају непредвиђених околности.

Школа домаћин-организатор републичког такмичења шаље благовремено свим школама у подручју рада јавни позив и образац за пријављивање такмичара, односно екипа. Истовремено се шаље и обавештење о датуму такмичења, специфичним појединостима (смештај, трошкови, начин комуникације...) и року и начину за пријављивање учесника.

Пријаве за такмичење се достављају на адресу школе домаћина-организатора такмичења у предвиђеном року из јавног позива.

Образац пријаве такмичара садржи:

- назив и седиште школе коју такмичар похађа;
- име и презиме такмичара по наставним предметима-областима;
- пол такмичара, разред који похађа-област;
- језик на којем такмичар прати наставу;
- име и презиме наставника – ментора;
- програм и његово трајање.

Школа домаћин-организатор Републичког такмичења је обавезна да обезбеди благовремене и прецизне информације и оптималне услове за реализацију такмичења.

Школе учеснице такмичења достављају Организационом одбору попуњене све назначене листе из „Првог саопштења о републичком такмичењу“ најкасније 15 дана пре утврђеног термина.

Члан 8.

Задаци школе-домаћина организатора републичког такмичења су да:

- Обезбеди техничку организацију такмичења;

- Обезбеди насумичан избор комбинација задатака у присуству Централне комисије 15 минута пре почетка израде теста и практичног дела;
- Сачини спискове ученика учесника такмичења, за сваки наставни предмет-област посебно који садрже редни број; име и презиме ученика; назив школе, место и општина; име наставника –ментора и број освојених бодова;
- Истакне у холу школе шему просторија у којима се одржава теоријски део такмичења - тест, која треба да садржи име школе и учесника такмичења;
- На свакој учионици у којој ће се одвијати такмичење истакне њен број;
- У свакој учионици буде довољан број клупа према величини учионице, а у свакој клупи по један учесник такмичења;
- Обезбеди два дежурна наставника по учионици и једног у ходнику из Школе-домаћина организатора републичког такмичења, који нису наставници наставних предмета – области из којих се организује такмичење;
- Упутство за дежурне наставнике;
- Дежурним наставницима у учионици обезбедити записник о регуларности такмичења;
- Предложи комисију за шифровање и дешифровање такмичарских задатака;
- Обезбеди просторију за рад чланова комисије за преглед тестова;
- Да након одржаног такмичења истакне тестове и решења, на огласној табли или другом видном месту за учеснике такмичења;
- Обезбеди просторију за рад чланова комисије за жалбе.
- Ученици – такмичари који похађају наставу на језику националне мањине имају право да се такмиче на свом матерњем језику.

Превођење тестова (задатака) за такмичење обезбеђује школа домаћин-организатор републичког такмичења.

Члан 9.

За организацију и реализацију републичког такмичења одговорни су председник Управног одбора Удружења као организатор и директор школе домаћина-организатора републичког такмичења.

Централна републичка комисија за реализацију такмичења

Члан 10.

Централна републичка комисија за реализацију такмичења има непаран број чланова и чине је:

- Представник министарства – Школске управе или ЗУОВ;
- Председник/Потпредседник Удружења;
- Директор школе домаћина-организатора републичког такмичења;
- Наставници задужени за областизаступљене на такмичењу из школе домаћина;
- Супервизори.

Председник Централне републичке комисије је Председник Удружења.

Задатак Централне републичке комисије за реализацију такмичења су да:

- Прати реализацију и регуларност такмичења;
- Да организује радни састанак;
- Решава по жалбама:
 - Организује поновно прегледање и оцењивање задатка или тестова на које је такмичар уложио жалбу;
 - Писмено одговара подносиоцу жалбе, а копију задржава;
 - Не може се мењати број бодова за задатак који није био предмет приговора;
 - Одлука по приговору на број бодова такмичара је коначна.

Комисија за шифровање и дешифровање такмичарских задатака

Члан 11.

Комисију за шифровање и дешифровање такмичарских задатака чине:

- Представник ЗУОВ и два наставника школе домаћина-организатора такмичења

Задатак Комисије за шифровање и дешифровање је шифровање и дешифровање

такмичарских задатак теоретског и практичног дела и уношење података.

Члан 12.

Ученици треба да буду распоређени у просторију за такмичење, по један на радном месту, најкасније 30 минута пре почетка такмичења. Дежурни наставници су обавезни да пре почетка такмичења прочитају ученицима упутство о начину решавања, дозвољеном прибору и забранама током рада и по потреби одговоре на питања такмичара.

Задатак дежурног наставника је да пре почетка такмичења идентификује ученике, а затим сваком ученику даје:

- Велику коверту која садржи:
 - Малу коверту;
 - Примерак теста;
 - идентификационе картице – листиће (две) које попуњавају ученици, Дежурни наставници оверавају једну идентификациону картицу својим потписом, стављају у малу коверту и затварају је. Малу коверту стављају у велику коверту. Када ученик заврши израду теста проверава да ли је тест стављен у велику коверту. Друга идентификациона картица - листић остаје код ученика.

Ученик ће бити дисквалификован уколико тест и/или коверте обележи на било који начин. Када заврши решавање теста своју малу коверту и тест ставља у велику коверту и затвара је. Тако упаковани материјал предаје дежурном професору или наставнику који проверава и потписује другу идентификациону картицу као доказ да је такмичар уредно предао материјал.

Израда теста траје 180 минута за групу хемија, а за групу графичарство 60 минута.

Након истека времена за решавање теста комисија за дежурство предаје све тестове са записником о регуларности такмичења Централној комисији. Председник Централне комисије истиче кључ теста на видно место у Школи – домаћину. Комисија за шифровање тестова преузима тестове од Централне комисије. Шифроване тестове одложити на безбедно место, а по предвиђеном програму такмичења. Централна комисија предаје их комисији за оцењивање. По завршеном бодовању повезују се тестови и мале коверте са истим шифрама,

отварају мале коверте и са идентификационе картице дешифрирају се који је такмичар власник одговарајућег теста.

Члан 13.

ЗА ГРУПУ ХЕМИЈА

Задатак представника министарства или ЗУОВ-а је да пре почетка практичног дела такмичења распоређује екипе на радна места, шифрује (шифра је повезана са бројем радног места) малу, велику коверту и примерак практичног задатка, а потом свакој екипи даје:

- Велику коверту која садржи:
 - Малу коверту;
 - Примерак практичног задатка;
 - Идентификационе картице – листиће које попуњава екипа, оверава представник министарства или ЗУОВ-а, потом ставља у малу коверту и затвара је, а други листић као доказ да су радили практични део остаје код ученика.

Дежурни наставници су и оцењивачи рада према комплекту листа за оцењивање. Дежурни наставници-оцењивачи не смеју бити ментори тих ученика чији рад прате и оцењују.

По завршетку практичног дела екипа оставља на свом радном месту комплет који чине:

- Велика коверта;
- Мала коверта;
- Урађен задатак практичног рада.

Израда практичног дела траје 135 минута

ЗА ГРУПУ ГРАФИЧАРСТВО

Задатак дежурних наставника који не предају или не држе практичну наставу из наставних предмета за образовне профиле: техничар штампе, техничар графичке дораде и ситоштампа, пре почетка практичног дела такмичења, распоређује екипе на радна места и свакој екипи даје:

- Велику коверту која садржи:
 - Малу коверту;

- Примерак практичног задатка;
- Идентификационе картице – листиће које попуњавају ученици оверава дежурни наставник, стављају у малу коверту и затвара је, а други листић као доказ да су радили практични део носе са собом.

Задатак представника министарства или ЗУОВ-а је да пре почетка практичног дела такмичења распоређује екипе на радна места за образовне профиле: фотограф, техничар за обликовање графичких производа и техничар за графичку припрему, шифрује (шифра је повезана са бројем радног места) малу, велику коверту и примерак практичног задатка, а потом пре почетка практичног дела такмичења распоређује екипе на радна места, свакој екипи даје:

- Велику коверту која садржи:
 - Малу коверту;
 - Примерак практичног задатка;
 - Идентификационе картице– листиће које попуњавају ученици, оверава представник министарства или ЗУОВ-а, потом стављају у малу коверту и затвара је, а други листић као доказ да су радили практични део носе са собом.

По завршетку практичног дела дежурни наставници на посебном листићу бележе време завршетка практичног рада прикупљају комплет који чине:

- Велика коверта;
- Мала коверта;
- Примерак практичног задатка.

Израда практичног дела траје 300 минута

Комисија за преглед и оцену тестова и практичног рада

Члан 14.

ЗА ГРУПУ ХЕМИЈА

Комисију за преглед и оцену тестова чине:

- Наставници – ментори.

Комисија за преглед и оцену тестова врши преглед тестова. Један рад прегледају независно две комисије од по три наставника. Комисија врши оцењивање односно бодовање одмах по завршетку такмичења, након шифровања.

Комисију за преглед и оцену практичног рада чине:

- Наставници – ментори

Комисија за преглед и оцену практичног рада врши оцењивање:

- технике рада,
- теоретског дела (опис методе, једначине хемијских реакција, прорачун и резултат).

Једна комисија се састоји од три члана прати и оцењује две екипе.

Супервизор прегледа лабораторије.

Усаглашавање критеријума оцењивања врши се на састанку супервизора и чланова комисија пре почетка практичног рада.

ЗА ГРУПУ ГРАФИЧАРСТВО

Комисију за преглед и оцену тестова чине:

- Наставници – ментори
- Супервизор

Комисија за преглед и оцену тестова врши преглед тестова. Један рад прегледају независно комисија од по четири наставника (три стална члана и један члан задужен за одређену технологију образовног профила). Комисија врши оцењивање односно бодовање одмах по завршетку такмичења, након шифровања.

Комисију за преглед и оцену практичног рада чине:

- Наставници – ментори
- Представник привреде (осим за образовни профил фотограф где комисију чине три представника привреде)

Комисија за преглед и оцену практичног рада врши оцењивање на основу постојећих критеријума који су дефинисани за сваки образовни профил:

Усаглашавање критеријума оцењивања врши се на састанку свих чланова комисија пре почетка практичног рада.

Вредновање резултата и рангирање:

Члан 15.

Оцењивачке комисије на основу кључа који припрема комисија за израду кључа додељује сваком такмичару одређен број бодова за сваки одговор, односно, решење задатка за групу хемија у укупном збиру од 0 - 60 бодова на тесту и од 0 - 40 бодова на практичном делу, а за групу графичарство у укупном збиру од 0-40 бодова на тесту и од 0 - 60 бодова на практичном делу.

Према рангу такмичара формирају се привремене и коначне ранг листе односно пласман такмичара. Резултати се саопштавају по задацима и збирно.

Централна комисија ће објавити привремену и коначну ранг листу у екипном и појединачном пласману. На основу састављене документације Централна комисија проглашава победнике по областима.

Дежурни наставници

Члан 16.

Дежурни наставници су у обавези:

- да се придржавају прописа Удружења и спроводе одредбе овог Правилника, Пропозиција такмичења и Протокола такмичења;
- да буду припремљени за такмичење, да су упознати са Пропозицијама и Протоколом такмичења;
- да тесно сарађују са Централном комисијом;
- да сви дежурни наставници минимум 60 минута пре почетка такмичења буду присутни на простору за одржавање такмичења;
- да сви дежурни наставници остану присутни, на простору за одржавање такмичења минимум 60 минута по завршеном такмичењу (за групе хемија).
- дежурни наставници за практичну наставу групе графичарство бележе укупно време израде практичног рада за сваког такмичара.

Дежурним наставницима је забрањено:

- прилажење такмичарима и разговор са њима;
- нарушавање радне атмосфере која би могла ометати такмичаре;
- напуштање просторије у којој се обавља такмичење пре завршетка рада.

Изузетно, ако је неопходна комуникација са Централном комисијом само један дежурни наставник може привремено да напусти простор за такмичење.

О разлогу оваквог поступка Централна комисија ће упознати све такмичаре и менторе уз констатацију у записнику о регуларности такмичења.

Учесници такмичења

Члан 17.

Учесници такмичари су у обавези да са собом имају оверену ђачку књижицу, са сликом ученика и уписаним оценама првог полугодишта текућег разреда, у супротном не могу приступити такмичењу.

При изради задатака – теста дозвољена је једино употреба прибора за писање и калкулатора.

Саставни део теста је упутство, на који дежурни наставник треба да упути такмичаре.

Учесницима такмичења је за време такмичења забрањено:

- уношење и коришћење мобилних телефона, осталих средстава електронске комуникације и прибора који није прописан упутством;
- разговор са другим такмичарима и позајмљивање прибора;
- нарушавање радне атмосфере која би могла ометати рад осталих учесника констатовати у записнику о регуларности такмичења.

Такмичар који користи недозвољена средства или не поштује забране овог Правилника, удаљава се са такмичења и добија 0 (нула) бодова.

IV САДРЖАЈ ТАКМИЧЕЊА

Члан 18.

ЗА ГРУПУ ХЕМИЈА

Централна комисија компјутерским програмом добија сто комбинција од по 20 питања и задатака за теоретски део. Председник Централне комисије врши жребање (извлачи редни број комбинације), и обавештава дежурне наставнике о бројевима задатака које они исписују на табли.

Председник Централне комисије извлачи редни број практичног задатка и обавештава дежурне наставнике.

ЗА ГРУПУ ГРАФИЧАРСТВО

Централна комисија бира комбинцију од 20 питања (по пет питања од сваког наставног предмета) из постојеће Збирке задатака за републичко такмичење. Председник Централне комисије врши жребање (извлачи редне бројеве питања), и обавештава дежурне наставнике о бројевима питања које он исписује на табли.

Председник Централне комисије извлачи редни број практичног задатка и обавештава дежурне наставнике.

Члан 19.

ЗА ГРУПУ ХЕМИЈА

Такмичарски део чине две целине:

- теоретска провера знања, односно тест знања који носи највише 60 бодова
- практичан рад који носи највише 40 бодова.

Бодови обе такмичарске целине се сабирају, максималан број бодова износи 100.

На републичком такмичењу у случају истог укупног броја бодова такмичари деле истоместо.

ЗА ГРУПУ ГРАФИЧАРСТВО

Такмичарски део чине две целине:

- теоретска провера знања, односно тест знања који носи највише 40 бодова
- практичан рад који носи највише 60 бодова.

Бодови обе такмичарске целине се сабирају, максималан број бодова износи 100.

На републичком такмичењу у случају истог укупног броја бодова такмичари, тада:

- предност има ученик који је освојио већи број бодова из практичног дела,
- у случају да ученици имају исти број бодова из практичног дела, предност има ученик који је утрошио мање времена за израду практичног задатка.

V НАГРАЂИВАЊЕ

Члан 20.

За освојено прво, друго и треће место учесници такмичења добијају дипломе.

Дипломе обезбеђује Удружење и школа домаћин-организатор републичког такмичења.

Дипломе за републичко такмичење потписује министар просвете, науке и технолошког развоја и председик Удружења.

Школа домаћин-организатор републичког такмичења даје захвалнице свим школама и менторима учесницама такмичења и наставницима-менторима.

Захвалнице потписују председник Удружења и директор Школе домаћина.

Организатор може да утврди и друге врсте награда учесницима такмичења и менторима у складу са својим могућностима.

Образац дипломе прописује организатор такмичења.

VI ФИНАНСИРАЊЕ ТАКМИЧЕЊА

Члан 21.

Финансирање такмичења врши се у складу са чланом 187. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 129/2021).

VII ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ О ОДРЖАНОМ ТАКМИЧЕЊУ

Члан 22.

О одржаном такмичењу Удружење и школа домаћин-организатор републичког такмичења достављају Извештај Министарству у року од седам дана од одржавања такмичења, на основу упутства Министарства.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23.

Правилник о републичком такмичењу ученика средњих школа за подручје рада хемија, неметали и графичарство за групу хемија и за групу графичарство, неметали ступа на снагу даном доношења.
